

Val la pena?

Per PauV el dj., 15/07/2021 - 09:00

Passejo per la meva ciutat i trobo el cartell d'una coneguda cadena de gimnasos que em convida a entrar-hi amb el següent missatge: "Si no costa, no val la pena" Entre tantes altres imatges que rebo al llarg del dia, inicialment em passa desapercibuda, però després hi penso i em pregunto: de debò si no costa, no val la pena?

A Occident vivim en unes societats en que es carrega sobre les espatlles de l'individu la responsabilitat de ser el millor, de tenir el cos més esvelt o musculat, la carrera més brillant, el cotxe més luxós, a no errar mai, a no tenir cap defecte... i pel camí es van quedant milions i milions de persones que no resisteixen tanta pressió absurda i deshumanitzadora.

Aquesta exageració de la responsabilitat purament individual (creure que tot depèn només de mi) va tenir un precursor fa molts segles en la tradició cristiana en Pelagi. Per resumir molt, ell insistia, polemitzant amb Agustí d'Hipona, que la vida no és un do de Déu sinó una conquesta humana. Al llarg dels més de dos mil anys d'història el pelagianisme ha tret el cap i està present encara en no pocs plantejaments d'alguns grups i iniciatives religioses. Sorpren però que una societat tan secularitzada com la nostra prengui també aquest viarany i que el reclam per apuntar-te a un gimnàs (i gastar-te uns diners que potser podries fer servir millor per alguna altra cosa) sigui un missatge tan cru: només allò que costa val la pena.

Ignasi de Loiola, de qui estem celebrant els 500 anys de la seva conversió, visqué força anys de la seva vida atrapat en aquest parany primer com a cortesà i posteriorment en la seva primera etapa de seguiment de Jesús de Natzaret. Ell volia fer més extravagàncies que els sants, ell volia ser més, donar-ho tot,... sempre imperceptiblement envaït per un jo inflat que acaba ocupant tot l'espai. Potser el moment de transformació decisiva per a Ignasi fou a Manresa, quan tot i fer les penitències més exagerades i els dejunis més estrictes no trobava la pau i fins va pensar a suïcidar-se. Tot un cavaller carregat d'honor i de mèrits, feu un crit desesperat i admeté que si calia seguiria un insignificant gosset per tal de trobar el viarany de l'alliberament de tanta responsabilitat autoimposada. Vivint entre els pobres i com un pobre, pogué d'entregar-se plenament. Ignasi va reconèixer finalment que es tractava no de controlar, ni de fer sinó d'abandonar-se radicalment i confiar en que la salvació/sanació no la podia produir ni fabricar doncs aquesta era un do i un regal totalment immerescut que se li oferien incondicionalment.

Ben cert que moltes coses a la vida requereixen de nosaltres dedicació, entrega, tenacitat i perseverança. Però un pot viure tot això no pas com una conquesta sinó com una humil contribució a quelcom que em depassa i que és viu des del nosaltres, en definitiva, a una corrent de vida que va ser, és i serà abans que jo.

Ara i adés, i potser avui més urgentment que mai, ens cal recordar que hi ha infinitat de coses que no costen res de res que sí que valen la pena: contemplar una posta de sol, rebre una carícia abans d'anar a dormir, passar una tarda amb l'avi que ja no toca ni quarts ni hores, sentir la passió compartida en una assemblea de barri per mirar de recolzar els més vulnerables ...

Celebrem-ho, agraïm-ho i deixem enrere el miratge d'intentar assolir per voluntarisme una imatge ben irreal de nosaltres que no existeix. Ignasi se'n va sortir i els moments històrics que li va tocar viure no van ser menys convulsos que els nostres.